

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

250676

**ผลของการใช้ยาทาให้อารมณ์คงที่ร่วมกับยาต้านโรคจิตกลุ่มเดิมกับการ
ใช้ยาทาให้อารมณ์คงที่ร่วมกับยาต้านโรคจิตกลุ่มใหม่ ต่อระยะเวลา
ในการนอนโรงพยาบาล ในผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวน**

ณัฐเมธี นพชัยอนันต์

**ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง วิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก
สาขาวิชาจิตเวชศาสตร์**

**บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มีนาคม 2555**

ผลของการใช้ยาทำให้อารมณ์คงที่ร่วมกับยาต้านโรคจิตกลุ่มเดิมกับการ
ใช้ยาทำให้อารมณ์คงที่ร่วมกับยาต้าน โรคจิตกลุ่มใหม่ ต่อระยะเวลา
ในการนอนโรงพยาบาล ในผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวน

ณัฐเมธี นพชัยอนันต์

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง วิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก
สาขาวิชาจิตเวชศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มีนาคม 2555

ผลของการใช้ยาทาให้อารมณ์คงที่ร่วมกับยาต้านโรคจิตกลุ่มเดิมกับการใช้ยาทา
ให้อารมณ์คงที่ร่วมกับยาต้านโรคจิตกลุ่มใหม่ ต่อระยะเวลา
ในการนอนโรงพยาบาล ในผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวน

ณัฐเมธี นพช้อยนันต์

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง วิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก
สาขาวิชาจิตเวชศาสตร์

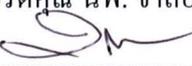
คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

.....ประธานกรรมการ

รศ.นพ. ณรงค์ มณีทอง

.....กรรมการ

ศ.เกียรติคุณ นพ. จำลอง ดิษยวณิช

.....กรรมการ

ศ.นพ. มานิต ศรีสุรภานนท์

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

.....

รศ.นพ. ชวนนท์ ชาญศิลป์

15 มีนาคม 2555

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์นายแพทย์ ชวนันท์ ชาญศิลป์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ผู้ซึ่งกรุณาแนะนำเรื่องวิชาความรู้ คำปรึกษา คำแนะนำ และตรวจแก้ไขจนการค้นคว้าแบบอิสระเสร็จสมบูรณ์ รวมถึงการดูแลด้านการ ทำงานและการเรียนตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์แพทย์หญิง ศิริจิต สุทธิจิตต์ ผู้ซึ่งกรุณาให้คำปรึกษาความรู้ด้าน สถิติ และวิชาความรู้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์นายแพทย์ มานิต ศรีสุรภานนท์ รองศาสตราจารย์นายแพทย์ ชวนันท์ ชาญศิลป์ และอาจารย์แพทย์หญิง ศิริจิต สุทธิจิตต์ กรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ ที่ให้ข้อแนะนำในการแก้ไขวิจัย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์นายแพทย์ ณรงค์ มณีทอง หัวหน้าภาควิชาจิตเวชศาสตร์ ผู้ให้คำแนะนำเป็นอย่างดีมาตลอด

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ทุกท่าน สำหรับความกรุณาให้ความรู้ และ คำแนะนำที่ดี

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องเวชระเบียน โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ และโรงพยาบาล สวนปรุง ที่ให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกในการค้นเวชระเบียนของผู้ป่วยที่เข้าร่วมการ วิจัย

ขอขอบคุณ อาจารย์นายแพทย์ ปิยะวัฒน์ เด่นดำรงกุล จิตแพทย์ประจำโรงพยาบาลภูมิพล อดุลยเดช กรมแพทย์ทหารอากาศ ที่ได้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และให้ กำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มาดา ขอบคุณเพื่อนพี่น้องแพทย์ประจำบ้าน ภาควิชาจิตเวช ศาสตร์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำวิจัยนี้ตลอดมา

ท้ายที่สุดนี้ หากมีสิ่งใดขาดตกบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขอภัยเป็นอย่าง สูง และผู้เขียนหวังว่าการค้นคว้าแบบอิสระนี้คงมีประโยชน์บ้างไม่มากก็น้อยสำหรับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้สนใจที่จะศึกษารายละเอียดต่อไป

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลของการใช้ยาทาให้อารมณ์คงที่ร่วมกับยาต้านโรคจิตกลุ่มเดิม
กับการใช้ยาทาให้อารมณ์คงที่ร่วมกับยาต้านโรคจิตกลุ่มใหม่ต่อ
ระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาลในผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวน

ผู้เขียน นายณัฐเมธี นพชัยอนันต์

ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง วิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก
(จิตเวชศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
รศ.นพ. ชวนนท์ ชาญศิลป์

บทคัดย่อ

250676

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้ยาทาให้อารมณ์คงที่ร่วมกับยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิม กับการใช้ยาทาให้อารมณ์คงที่ร่วมกับยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ ในผู้ป่วยโรคอารมณ์สองขั้วที่มีอาการทางจิตร่วม ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ แผนกจิตเวช และโรงพยาบาลสวนปรุง

วิธีการศึกษา: การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยแบบกลุ่มติดตามผลย้อนหลัง ผู้เข้าร่วมวิจัยเป็นผู้ป่วยโรคอารมณ์สองขั้วที่มีอาการทางจิตร่วม ได้เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล แผนกจิตเวช โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ และโรงพยาบาลสวนปรุง ในช่วงเวลาระหว่าง 1 มกราคม 2552 ถึง 30 มิถุนายน 2554 เก็บข้อมูลโดยใช้แบบเก็บข้อมูลพื้นฐาน ระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการนอนโรงพยาบาล จำนวนครั้งที่นอนโรงพยาบาลต่อปี และแบบเก็บข้อมูลการใช้ยา เพื่อนามาวิเคราะห์ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสองกลุ่ม

250676

ผลการศึกษา: ผู้เข้าร่วมวิจัยเป็นผู้ป่วยโรคอารมณ์สองขั้วและมีอาการทางจิตร่วมทั้งหมด 130 ราย แบ่งเป็นกลุ่มที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วม 99 ราย กลุ่มที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม 31 ราย โดยเก็บข้อมูลจากโรงพยาบาลมหาสารนครเชียงใหม่ 14 ราย จากโรงพยาบาลสวนปรุง 116 ราย จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่ากลุ่มที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วม มีระยะเวลาเฉลี่ยในการนอนโรงพยาบาลมากกว่า กลุ่มที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.89 วัน และ 16.55 วัน ตามลำดับ ($P=0.01$) จำนวนครั้งในการนอนโรงพยาบาลเฉลี่ย 1 ครั้งต่อปี ไม่แตกต่างกันระหว่างสองกลุ่ม แต่กลุ่มที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วม มีค่าใช้จ่ายในการนอนรักษาในโรงพยาบาลสูงกว่ากลุ่มที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15,421.54 บาท และ 22,474.73 บาท ตามลำดับ ($P<0.01$)

สรุป: การรักษาโรคอารมณ์สองขั้วที่มีอาการทางจิตร่วม โดยใช้ยาทำให้อารมณ์คงที่ร่วมกับการใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิม มีระยะเวลาในการนอนรักษาในโรงพยาบาลนานกว่า การใช้ยาทำให้อารมณ์คงที่ร่วมกับการใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ แต่มีค่าใช้จ่ายในการนอนรักษาในโรงพยาบาลน้อยกว่า และจำนวนครั้งในการนอนโรงพยาบาลต่อปีไม่มีความแตกต่างกัน

Independent Study Title	Effect of a Mood Stabilizer Plus Typical Antipsychotics Versus a Mood Stabilizer Plus Atypical Antipsychotics on Length of Hospital Stay Among Patient with Bipolar Disorder
Author	Mr. Nutmethee Noppachaiyanun
Degree	Higher Graduate Diploma in Clinical Science (Psychiatry)
Independent Study Advisor	Asst.Prof. Chawanun Charmsil, M.D.

Abstract

250676

Objective: To examine the effect of mood stabilizer plus typical antipsychotics and mood stabilizer plus atypical antipsychotics among patient with bipolar disorder with psychotic feature in Maharaj Nakorn Chiangmai Hospital and Suanprung Hospital.

Methods: This is a retrospective cohort study. Eligible patients are patients with bipolar disorder with psychotic feature, who were admit in psychiatric department of Maharaj Nakorn Chiangmai Hospital and Suanprung Hospital, during 1 January 2009 to 30 June 2011. The characteristics of patients, medication, duration of admission, cost and number of admission per year were collected and compared.

Result: Of 130 enrolled patients, 99 received mood stabilizer plus typical antipsychotics and 31 received mood stabilizer plus atypical antipsychotics. 14 patients were admit in Maharaj Nakorn Chiangmai Hospital and 116 patients were admit in Suanprung Hospital. Patient who received typical antipsychotics had longer hospitalization than who received atypical antipsychotics, mean was 22.89 vs. 16.55 ($P=0.01$). No difference in number of admission per year between two groups. Furthermore we found that cost of admission was lower in typical antipsychotic group, mean was 15,421.54 vs. 22,474.73 ($P<0.01$).

Conclusion: Bipolar patients who received mood stabilizer plus typical antipsychotics had longer duration for admission than who received mood stabilizer plus atypical antipsychotics, but had lower cost of admission significantly. Number of admission per year did not difference between two groups.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญแผนภูมิ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	11
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	11
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	12
การเก็บรวบรวมข้อมูล	12
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	14
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	15
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	24
สรุป	24
อภิปรายผล	25
ข้อเสนอแนะ	27
บรรณานุกรม	28
ภาคผนวก	30
แบบฟอร์มการเก็บข้อมูล	31
ประวัติผู้เขียน	32

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวน ร้อยละ และความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างกลุ่ม ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วม และกลุ่มใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม	17
2	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของอายุของกลุ่มตัวอย่าง	18
3	แสดงจำนวน ร้อยละ และความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ของการใช้ยาทำให้อารมณ์คงที่ ระหว่างกลุ่มที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิม ร่วมและกลุ่มที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม	19
4	แสดงจำนวน และร้อยละ ของการใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วม	19
5	แสดงจำนวน และร้อยละ ของการใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม	20
6	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในระยะเวลาการนอน โรงพยาบาล ค่าใช้จ่าย และจำนวนครั้งที่นอน โรงพยาบาลต่อปี	21
7	แสดงความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และช่วงระดับความเชื่อมั่น เปรียบเทียบระหว่างการใช้ยารักษาโรคจิต กลุ่มเดิม ร่วมและการใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม ในระยะเวลาการ นอน โรงพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการนอน โรงพยาบาล และจำนวนครั้งที่ นอน โรงพยาบาลต่อปี	22
8	แสดงการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ linear regression ควบคุมตัวแปร ในเรื่องของระดับการศึกษา ยาทำให้อารมณ์คงที่ และยารักษาโรคจิต ร่วมเป็นตัวแปรต้น มีระยะเวลาในการนอน โรงพยาบาลเป็นตัวแปรตาม	22
9	แสดงการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ linear regression ควบคุมตัวแปร ในเรื่องของระดับการศึกษา ยาทำให้อารมณ์คงที่ และยารักษาโรคจิต ร่วมเป็นตัวแปรต้น มีค่าใช้จ่ายในการนอน โรงพยาบาลเป็นตัวแปรตาม	23

ณ

สารบัญแนภูมิ

แนภูมิ

หน้า

1

แสดงจำนวนประชากรที่ได้รับการคัดเลือก

16